

tök á í málatilbúnaði sínum. Þá verður og að telja, að reifun málsins hafi í upphafi verið ábótavant af hans hálfu, án þess að úr því hafi verið bætt. Að þessu athuguðu þykir verða að taka frávísunarkröfu stefnda til greina og dæma stefnanda til að greiða honum málskostnað, er þykir hæfilega ákveðinn kr. 350.00.

Bjarni K. Bjarnason, fulltrúi borgardómara, kvað upp dóm þenna.

D ó m s o r ð :

Máli þessu er vísað frá dómi.

Stefnandi, Haraldur Guðmundsson, greiði stefnda, Guðmundi H. Jónssyni, kr. 350.00 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Föstudaginn 12. október 1956.

Nr. 86/1955. **Tollstjórinn í Reykjavík f. h. ríkissjóðs**
(Hermann Jónsson)

gegn

Þorsteini J. Eyfirðingi (Gunnar Þorsteinsson).

Dóمندur:

hæstaréttardómararnir Gizur Bergsteinsson, Árni Tryggvason, Jónatan Hallvarðsson og Þórður Eyjólfsson og Teodór B. Lindal prófessor.

Skattamál.

Dómur Hæstaréttar.

Áfrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 20. júní 1955, að fengnu áfrýjunarleyfi sama dag. Krefst hann þess, að stefnda verði dæmt að greiða kr. 28.500.00 svo og málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti að mati dómsins.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar úr hendi áfrýjanda fyrir Hæstarétti eftir mati dómsins.

Með skírskotun til forsendna héraðsdóms ber að staðfesta hann.

Eftir þessum úrslitum ber að dæma áfrýjanda til að greiða stefnda málskostnað fyrir Hæstarétti, kr. 2500.00.

D ó m s o r ð :

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Áfrýjandi, tollstjórinn í Reykjavík f. h. ríkissjóðs, greiði stefnda, Þorsteini J. Eyfirðingi, kr. 2500.00 í málskostnað fyrir Hæstarétti.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 22. september 1954.

Mál þetta, sem dómtekið var 17. þ. m., hefur tollstjórinn í Reykjavík f. h. ríkissjóðs höfðað fyrir bæjarþinginu með stefnu, út gefinni 31. desember 1952, gegn Þorsteini J. Eyfirðingi, Ránargötu 44, hér í bænum, til greiðslu eignakönnunarskatts, að fjárhæð kr. 28.500.00, og málskostnaðar að skaðlausu.

Stefndi hefur krafizt sýknu af kröfum stefnanda og málskostnaðar sér til handa að mati dómarans.

Með lögum um eignakönnun nr. 67 frá 1947 var mönnum gert að gera sérstakt framtal eigna og tekna. Í 17. gr. laga þessara var svo fram tekið, að ef fram kæmi meiri eign á hinu sérstaka framtali eða við rannsókn á því en samrýmzt gæti fyrri framtölum viðkomandi skattþegns, þá skyldi hann greiða af því fé sérstakan skatt eftir reglum, sem þar eru nánar raktar. Með lögum nr. 34 frá 1950 um breytingu á lögum nr. 67 frá 1947 var reglum þessum nokkuð breytt. Með reglugerð nr. 190 frá 1947 var ákveðið, að framtalsdagur samkvæmt eignakönnunarlögunum skyldi vera 31. desember 1947.

Stefndi taldi fram til skatts samkvæmt lögum þessum. Skattayfirvöldin töldu, að samkvæmt framtali þessu kæmi fram eign, sem eigi hefði verið talin fram, að fjárhæð kr. 150.000.00, og gerðu stefnda samkvæmt því að greiða kr. 28.500.00 í eignakönnunarskatt.

Umrædda eign kveður stefnandi þannig fundna, að samkvæmt framtölum stefnda hafi skuldir hans umfram eignir í árslok 1946 numið kr. 10.977.00. Þann 31. desember 1947 hafi skuldir stefnda fram yfir eignir hins vegar numið kr. 43.703.00. Skuldaaukning á árinu 1947 hafi þannig numið kr. 32.726.00. Hins vegar komi fram af framtölum stefnda, að á árinu 1947 hafi gjöld hans farið kr. 161.441.00 fram úr tekjum hans. Komi því hér fram, að á árinu 1947 hafi stefndi eytt kr. 128.715.00, sem hljóti að hafa ver-

ið eign, sem eigi hafi komið fram á skattaframtölum hans. Þar við bætist, að stefndi hljóti að hafa þurft nokkurt fé til framfærslu sér á árinu 1947, og hefur stefnandi áætlað það kr. 21.285.00. Af þessu sé ljóst, að stefndi hafi átt eignir, sem nemi kr. 150.000.00 fram yfir það, sem hann hafi talið á skattaframtölum sínum. Af þessu fé beri stefnda að greiða eignakönnunar-skatt, eins og áður getur.

Sýknukröfu sína byggir stefndi á því, að fyrrgreindur eignakönnunarskattur sé ranglega á lagður. Hefur stefndi í því sambandi mótmælt því, að hann hafi dregið undan kr. 150.000.00 af eignum sínum við eignakönnunarframtalið. Af framtölunum sé ljóst, enda viðurkennt af skattayfirvöldunum, að þann 31. desember 1947 hafi skuldir hans verið mun meiri en eignir. Á framtalsdegi hafi því ekki verið um neina eign að ræða, sem sköttuð verði samkvæmt ákvæðum laganna um eignakönnun.

Samkvæmt ákvæðum 9. gr. eignakönnunarlaganna, sbr. ákvæði 1. gr. reglugerðar nr. 190 frá 1947, skyldu eignakönnunarframtöl miðuð við 31. desember 1947 og skattþegn telja fram eignir sínar, miðað við þann dag. Í 1. mgr. 17. gr. eignakönnunarlaganna segir svo um skattskylduna: „Nú kemur fram meiri eign á hinu sérstaka framtali eða við rannsókn á því en samrýmzt getur fyrri framtölum skattþegns, og skal þá um það fara, sem hér segir.“ Síðan er í 2. mgr. greinarinnar ákvæði um, hvernig skattleggja skuli eign, sem sannanlega hafi orðið til fyrir 1. janúar 1940 og þá og síðan verið undan framtali dregin. Í 3. mgr. 17. gr. eru ákvæði um, hvernig skattleggja skuli eign, sem til hefur orðið eftir 1. janúar 1940 og dregin verið undan framtali. Með lögum nr. 34 frá 1950 var bætt við ákvæðum um skattlagningu á þann eignauka, sem skattþegn gerði ekki fulla grein fyrir, hvenær myndast hefði.

Af þeim ákvæðum eignakönnunarlaganna, sem að framan hafa verið rakin, er ljóst, að skattur sá, sem hér um ræðir, er eignarskattur. Það verður að telja meginreglu íslenskra skattalaga, að eignarskattur verði aðeins lagður á hreinar eignir skattþegns á ákveðnum degi, sbr. ákvæði 1. mgr. 21. gr. laga um tekju og eignarskatt nr. 46 frá 1954, en ekki skipti máli, hvernig hagur skattþegnsins hafi verið á hinum ýmsu tímum skatttímabilsins. Við álagningu eignakönnunarskattsins skyldi miðað við hag skattþegns þann 31. desember 1947. Því er ómótmælt í máli þessu, að þann 31. desember 1947 voru skuldir stefnda meiri en eignir hans, þannig að ekki var um neina hreina eign að ræða. Þykir því ekki hafa verið heimild til að leggja þá á hann eignakönnunarskatt, en

ekki skiptir hér máli, þótt verið geti, að stefndi hafi átt að sæta viðurlögum fyrir að hafa á fyrri tímum felld undan að telja fram skattskyld fé.

Með vísun til þessa verður sýknukrafa stefnda tekin til greina, en eftir atvikum þykir rétt, að málskostnaður falli niður.

Benedikt Sigurjónsson, fulltrúi borgardómara, kvað upp dóm þenna.

D ó m s o r ð :

Stefndi, Þorsteinn J. Eyfirðingur, skal vera sýkn af kröfum stefnanda, tollstjórans í Reykjavík f. h. ríkissjóðs, í máli þessu, en málskostnaður falli niður.

Föstudaginn 12. október 1956.

Nr. 197/1954. Jón Jónsson (Sveinbjörn Jónsson)

gegn

Guðmundi Guðmundssyni

(Ólafur Þorgrímsson).

Dó m e n d u r :

hæstaréttardómararnir Gizur Bergsteinsson, Árni Tryggvason, Jónatan Hallvarðsson og Þórður Eyjólfsson og Teodór B. Lindal prófessor.

Landamerkjamála.

Dómur Hæstaréttar.

Héraðsdóminn hafa upp kveðið Björn Björnsson, sýslumaður Rangárvallasýslu, og samdómsmennirnir Ágúst Andrésson og Páll Björgvinsson.

Afrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 9. desember 1954. Gerir hann þessar kröfur:

Aðallega: Að landamerki milli jarðanna Herriðarhóls í Ásahreppi og Kambs í Holtahreppi verði ákveðin bein lína úr Veðiþúfu vestan Vestara Gíslholtvatns um markapúfu í Flatholti út að Þjórsá.

Til vara: Að merkin verði ákveðin úr Veðiþúfu bein stefna í markapúfu í Flatholti og þaðan bein stefna að Þjórsá við norðurtakmörk mógrafasvæðis.